

enam võitjaid ja kaotajaid, vaid ainult kaotajaid. Kuigi sõdade kaudu ja jõuprintsiibi rakendamisega saavutatakse edu, on see edu mõeldav ainult niikaua, kui teised ei ole suutnud end võrdselt relvastada ja seada enda juures sisse niisamasugust militaristlikku süsteemi.

Ent me teame, et praegusel moodsa tehnika aja järgul on õige kiiresti võimalik kõike järele teha ja seega rakendada enda juures samu tehnilisi meetodeid, mida kasutatakse mujalgi, nii et kui võidujooks on käimas relvastuse suuruse pärast, et selle najal saavutada soodustusi ja eesõigusi, siis teatud aja pärast osad võivad olla ümber vahetatud ja domineerimisele võivad pääseda need rahvad, kes on arvult suuremad ja loodusvarade poolest rikkamad. See tähendaks aga õiguse asendamist võimuga rahvusvahelistes suhetes.

Juba eetilistest seisukohtadest ja inimkonna tuleviku huvides ei oleks see soovitatav. Ideaalne oleks seepärast, et õigus lahendaks kõiki rahvusvahelisi suhteid. Kui asuda sellele seisukohale, siis ei saaks rahvusvaheliste suhete määramises ja tüliküsimuste lahendamises ometigi kujutella teissugust korda kui see, mida kehastas Rahvasteliit. On paljugi kordi öeldud, et kui Rahvasteliit hävitatakse, tuleb ta ehitada uuesti üles. Seepärast on mõistetav, et 1936. aastal, Rahvasteliidu saatuslikul aastal, mõeldi otsekohe ka Rahvasteliidu uuesti-ülesehitamisele, enne kui ta jõudis lõplikult puruneda.

Samal puhul, kui Rahvasteliit kviteeris oma kaotuse Abessiinia õiguste kaitsmisel, pööras ta oma liikmesriikide poole otsekohe sooviavaldusega, esitada oma ettepanekud Rahvasteliidu sekretariaadile 1. septembriks 1936 niisuguste äparduste vältimiseks, nagu see oli Abessiinia sõja puhul. Sellele sooviavaldusele reageeris 19 riiki.